

lk 2

Aasta euroalaga
liitumisest

Ivari Padar

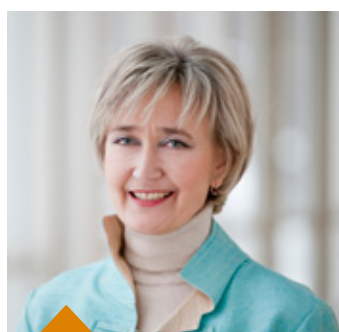
lk 4-5

Saa tuttavaks: SDE
Jõgevamaa piirkond

lk 6

Noorsotsid panid
kokku 2019. aasta
valitsust

lk 7

Euroopa jõud on
sotsiaaldemokraatia
Marianne Mikko

Mart Meri Riigikogus

Alates novembri algusest kuulub Riigikogu sotsiaaldemokraatide fraktsiooni Peeter Kreitzbergi asendusliikmena Mart Meri. Kultuuri-komisjoni liikme Meri jaoks on see kolmas kord parlamendis olla.

SOTSIDE UUS ALGUS

Suurim tõus
Riigikogu valimistel

Populaarsuselt teine
erakond Eestis

Suurem tähelepanu
muukeelsetele

Aktiivne töö
seadusloomes

Ühiskondlikult
tunnustatud liikmed

Erakonna kasv pea
tuhande liikme võrra

Organisatsiooni
võrgustik tugevneb
üle Eesti

Avatus ja tihedam
kontakt inimestega

Vallutamas
sotsiaalmeediat
Sõsarorganisatsioonide
tegevus tugevneb

Meie endine esimees
jätkab Vabariigi
Presidendina

Kontakt muu
maailmaga

Tugev meeskond

Läbimurdeline 2011. aasta

Kai Kalamees
SDE fraktsiooni nõunik

**Täna seks ajalooks
saanud 2011. aasta läheb
kaheldamatult Eesti sotsiaal-
demokraatia ajalukku.**

Sotsiaaldemokraatlik Erakond esines silmapaistvalt 2011. aasta parlamendivalimistel ja sisuliselt kahekordistas oma esindatuse Riigikogus. Toompeal aprillis tööd alustanud

19-liikmeline fraktsioon on ühtlasi kõige arvukam sotsiaaldemokraatide saadikurühm pärast taasiseseisvumist. Nii võimas esilekerkimine tähistas selget läbimurret – erakond teadvustas ennast nii avalikkuse kui konkurentide silmis tõusva poliitilise jõuna, parteina, kes on suuteline liigagi kaua valitsema jäänud Reformierakonda võimult kukutama. End tulistes valimisdebatides ühtaegu nii intelligentse ja

särava mõtleja kui võimeka ja kindlameelse juhina näidanud SDE esimeest Sven Mikserit hakkas aga suur osa rahvast kõige tõenäolisemaks tulevaseks peaministriks pidama. Pärast valimisi sai edulugu jätku: toetus erakonnale kasvas veelgi, sotsiaaldemokraadid hõivasid parteide pingereas teise koha ja kinnistasid end juhtiva opositsioonijõuna. Samuti kasvasid jõudsalt erakonna enda read. Märkimis-

väärseks saavutuseks on ka meie populaarsuse hüppeline tõus venekeelsete valijate seas. Kui läinud aasta oli hea aasta sotsiaaldemokraatidele, siis kahjuks ei olnud ta seda Eestile, sest nii oodatud muudatusi ühiskonnas ei toimunud. „Endiselt lahkuvad Eestist inimesed, kes ei suuda siin leida tööd, et oma pere toita ja katta. Omavalitsuste niigi ahtaid võimalusi pakkuda elanikele esmaseid avalikke teenuseid piirab kasin rahakott,“

ütles Sven Mikser 10. detsembril SDE volikogu ees. Tema sõnul on Ansipi valitsus oma rahvale võõraks jäänud ning sulgenud silmad ja kõrvald inimeste õigustatud nõudmise suhtes. Seega seisavad meie ees suured väljakutsed: SDE pole kuhugi taganenud eesmärgist kujundada Eestist targa majandusega sotsiaalselt hooliv ja jõukas ühiskond. Sotsiaaldemokraatia paremad ajad on ees!

Juhtkiri

Lähme vastu valimisteta 2012. aastale

Sven Mikser
SDE esimees

Sotsiaaldemokraatidele edukas valimisaasta on ajalooks saamas. Ees on uus, 2012. aasta. Poliitikele on see pealtnäha hingetõmbeaeg – üle hulga terve aastaring ilma valimiskampaaniate, läikivate plakate ja rahvale jagatava nännita.

Aga see vaikelu on näiline. Tegelikult pannakse just eeloleva aasta jooksul suures osas paika Eesti poliitika lähemate aastate jõujooned. Kuigi viimaste kuude jooksul on nelja suure Eesti erakonna toetusnumbrid püsinud peaaegu muutumatutena, on selge, et see vaikelu ei saa kaua kesta. Jõulu eel lahvatanud elamislubade skandaal on esimene märk ees ootavatest pingetest ja vapustustest.

Kindlasti võib kriisist sipleva konkurendi üle tunda ka kahjurõõmu, kuid valitud rahvaesindajate sattumine mõjuvõimuga kauplemise teele kahjustab kogu poliitika ja kõigi poliitikute mainet, aga ka terve Eesti riigi usaldusväärsust. Ja seda mitte niivõrd välisilma, kuivõrd just meie oma inimeste silmis. See on häbi, mille maha pesemine on pikk ja raske töö.

Oma maine küürimise kõrval tuleb aga tõsiselt tegelda Eesti inimeste murede ja ootustega. Kriis, mis on räsinnud Eesti inimeste elujärge viimased kolm aastat, ei ole veel läbi. Ühed leiavad, et tegu on kapitalismi kriisiga, mille põhjustas pankurite ohjeldamatu saamahimu, teised kinnitavad, et toimuv on süüdi „sotsialistlik“ ülejõuelamine.

Tegelikult aga ei ole kriisi ideoloogiline sildistamine tänases olukorras oluline. Tähtsam on vaadata, millised ühiskonnad suudavad kriisiga valutumalt toime tulla, hoida oma inimeste elujärge ja säilitada oma majanduse konkurentsivõime.

Euroopas ringi vaadates on sellised eeskätt põhjamaad. Riigid, mida vaatamata sellele, kes seal parajasti võimuhõbe hoiab, peetakse sotsiaaldemokraatlikeks ühiskondadeks. Need ei ole Euroopa odavaimad ja madalaima maksumusega riigid, aga need on ühiskonnad, kus inimesed teavad, et neid on vaja, et neid ei jäeta raskel hetkel maha. Ja kus inimesed on seetõttu valmis ka ise ühisesse asja panustama ja maksud ära maksma.

Sotsiaaldemokraadid hindavad kõrgelt vastutustundlikku eelarvepoliitikat ja erinevalt peaminister Ansipi lahmitavatest süüdistustest ei ole kunagi kavatsenud finantseerida heldeid sotsiaalprogramme laenuvahenditega. See oleks meie põhimõtete vastu. Ent samamoodi on meile vastu võetamatu ideoloogiline klammerdumine madalate ühetaoliste maksude külge, mis ei luba meil kaasata ühiskonnas olemas olevat raha tulevikku suunatud reformide teostamisse. Ei luba rahastada lasteaiakohtade loomist ja õpetajate palkasid ega anda omavalitsustele eelarvevahendeid neile pandud kohustuste täitmiseks.

Parim, mida meie sotsiaaldemokraatidena teha saame, on kasutada ees ootavat valimisteta aastat oma maksu- ja majandusprogrammi läbivaatamiseks, sõnastamiseks ning valijateni viimiseks. Nad ootavad meilt seda.

Aasta euroalaga liitumisest - õige otsus?

Ivari Padar
Euroopa Parlamendi liige

Eesti tegi euroalaga liitumise otsuse juba liitumisel Euroopa Liiduga. Sellel liitumisel võtsime Maastrichti lepinguga kohustuse, et siis, kui täidame kriteeriumid, astume ka euroala liikmeks.

Teiseks, olime juba alates eesti krooni kehtestamisest sisuliselt kasutusele võtnud tulevase euro, kuid selline ühepoolne krooni sidumine euroga andis põhjust erinevateks spekulatsioonideks valuuta tugevuse suhtes. Eesti kroonile oli vaja lisatuge, eriti seoses Lätiga, kus kukkus kokku Parex pank. Inimesed kartsid, et kroon devalveeritakse.

Kolmas põhjus seisnes prestiižis ja meie võimalustes osaleda otsustajana oma valuutat puudutavates küsimustes. Vaatamata tänasele kriisile, on euroala riik siiski teatud kvaliteedimärk.

Paratamatu hinnatõus

Kuidas vaadata täna, aasta pärast euroga liitumist, otsusele tagasi? Kui rääkida lihtsa inimese seisukohast, siis on õhus loomulikult hinnatõusu küsimus. Hinnatõus oleks Eestis olnud ka ilma eurota. Statistikaameti andmetel oli eurole eelneva aasta jooksul ligi 6%-ne hinnatõus, samas tänava 11 kuuga on see olnud ligi 4%.

Seega on tegelikult keerukas panna hinnatõusu euro süüks. Võime eeldada, et hinnatõus tekkis mingil määral üles ümar-damise pärast, kuid samas oleks hinnatõus nii või naa toimunud.

Eesti on siiani püüdnud täita rahaliidus kehtestatud reegleid, samas pole sellega toime tulnud enamuse euroala riike põhjustel, et mitte panna oma rahvast kriisi tõttu kannatama. Eesti rangel rahanduspoliitikal on olnud väga kõrge hind.

Kõrge tööpuudus, langenud reaalspalgad ja töajõu massiline lahkumine Eestist on sellise poliitika kurvem pool. Tahaks loota, et kvaliteetsed makromajanduslikud näitajad tagavad majanduskeskkonna usaldusväärsuse ja suuremad investeeringud Eestisse ning eestlaste püksirihma pingutamine pole olnud asjatu. Samas oleks olukord ilmselt välisinvesteeringute ja meie ekspordi kasvuga oluliselt kehvem, kui meie majandus ei kasutaks eurot.

Kriisist välja kõik koos

Täna istuvad Eesti valitsuse liikmed kõrvuti Euroopa suurriikide esindajatega. See on suur asi – oleme Euroopa tuumiku klubis lahendamas suuri probleeme. Praegu on üleval Kreeka küsimus. Inimesed küsivad õigustatult, miks peame meie siin Eestis ühe kauge maa hädad kinni maksma. Tõttõelda ei ole me siiaaani miski maksnud, oleme vaid põhimõttelise lubaduse andnud vajaduse korral kambas olla ja toetada. Kreeka pankrotist ei

võidaks mitte keegi – majanduslik surutis laieneks edasi kogu Euroopasse, halvaks panganduse ja jõuaks selle kaudu ka Eestisse. Meie ekspordivõimalused väheneksid ja tulemuseks oleks tööpuuduse järsk kasv. Meile on see olukord ometi väga tuttav 2008. aasta neljanda kvartali dramaatilisest kukkumisest ja tööpuuduse kasvust 2009. aastal.

Euroopa Liidus on täna nii, et kas tuleme kõik koos kriisist välja või ei tule keegi. Riigid ja majandused on omavahel läbi põimunud. Ja nagu ütles detsembris Euroopa Nõukogu president Rompuy „kahe aasta pärast vaatame uhkusega tagasi tänastele

otsustele“. Olen veendunud, et poole lahingu pealt ei saa põn-nama lüüa ehk siis ei saa nüüd, kus oleme euroalaga liitunud, öelda, et me ei lähe poliitikatega kaasa.

Eesti asukoht on selline, et ilma Euroopa solidaarsuseta ei ela-

Kõik need katsumused, mis Euroopa praegu üle elab, on tõsised õppetunnid. Ühtses majandus-

“Kõik need katsumused, mis Euroopa praegu üle elab, on tõsised õppetunnid.

ruumis ja samas valuutaalas ei saa olla väga palju erinevaid poliitika. Kui kehtestame endale reeglid, peame ka neist kinni pidama. Seega toetan karmimat jä-

relvalvet reeglite järgimisel ning kui kõik plaanitu ehk kuueosaline majanduse kontrollpakett ka tõesti teostub ja riigid, kes on siiani vaadanud eelarve distsipliinile läbi sõrmede, hakkavad uusi reegleid ka respektseerima, tuleme kriisist välja tugevamana.

Mõni sõna läbirääkimistest Vene Erakonnaga Eestis

Andres Tarand
Endine Euroopa Parlamendi liige

Paarkümmend aastat tagasi kujunesid kodakondsuse mägureeglid Eesti Vabariigi juriidilise järjepidevuse alusel.

Lahendusega kaasnes Eestis elavate venelaste jagunemine kolme enam-vähem võrdsesse rühma (kui me ei arvesta lahkunute rühma), mida hakkasid märkima kolme liiki isikutõendid. Nimetame neid rühmi tinglikult post-imperiaalseks, määratuks ning Eesti kodanikeks.

Kahekümne aastaga on tollal kõige tegusamas eas inimestest saanud „noored“ pensionä-

rid ja järgmise kümne aasta jooksul lahkuvad nad ühiskondlikult laval. See tähendab ühtlasi uut rühmitumist, mis võib olla stiihiline või teatud määral juhitav.

See viimane näib olevatki sotsiaaldemokraatide katse võtta ohjad pihku. Minu meelest küllaltki õigeaegne ning toimides demokraatlikel alustel, lootustandev. See ei tähenda mingil juhul kartulivõtmise talguit, kus töö lõpp kange küürutamise järel kohe paistab, vaid tähendab ühisosa leidmist ning selle järjekindlat kasvatamist kokkulepete kaudu. See ei saa olla ühe valijaskonna osa peibutamine kõlavate lubadustega, mis tihti eesti ja vene keeles vastupidist väidavad, nagu ühe erakonna praktika seni oli. Seega on tööpõld uus ja huvitav, kuid peaaegu, et mõistliku mõõdukuse piires ainuvõimalik. Ohtusid on ka. Protseessi saab juhtida paraku ka meile mitte

meeldivas suunas. Ma ei mõtle siin Vene Erakonda Eestis, vaid Putini Venemaa pea algavat teist vaatust. Ei õnnestu Venemaal ju suure sohita isegi esimene demokraatia samm – korralikud valimised.

Putini kodu-organisatsiooni ammujuurdunud tavade hulgas on ka nn lähivälismaa eraldi käsitlus ning meetod oma emissaride sokutamiseks sinna, kus tööpõld viljakam tundub. Sellist ohtu ei pea pidama meie lipukirjaks, kuid seda tuleb teada ja tähele panna ning võita avaliku asjaajamise ning vääramatute demokraatlike mägureeglitega.

Teine oht kaasneb iga liitumisega. See on mingi ülearu ambitsioonika rühmituse tegevus, mis mõne aja möödudes kahjustab vähemalt mainet, nii nagu raudne haare Isamaa ja Res Publica Liiduga tegi. Ka seda peab jälgima ja õigel ajal kõrvaldama, nagu elus ikka.

“See ei saa olla ühe valijaskonna osa peibutamine kõlavate lubadustega, mis tihti eesti ja vene keeles vastupidist väidavad, nagu ühe erakonna praktika seni oli.

Kasutan veel juhust ja kutsun üles sotsiaaldemokraate tõkestama parteide rahastamise uut peatuskeemi, millest paistavad liiga-välja Rain Rosimannuse traageliidid. Kui soovitakse Eestis arendada süviti demokraatiat, siis määrake kõnealune raha sõltumatutele uurijatele (neid on MTÜ-dena ja võib juurde luua) ja aidake kaasa rahvalalgustusele. Kui aga soodustada vingerdavate põhjendustega raha väljapetmist valijatelt, siis ei aita ka ühinemised-lahknemised midagi.

Sotsiaaldemokraatide UUS ALGUS

Möödunud 2011. aasta on olnud Sotsiaaldemokraatliku Erakonna jaoks ainulaadne. Miks see nii on, kirjutab erakonna tegevjuht **Piret Hartman**.

Piret Hartman
SDE tegevjuht

Suurim tõus Riigikogu valimistel

Lõppenud aasta oluliseim sündmus oli kindlasti Riigikogu valimised, kus sotsiaaldemokraadid saavutasid taasiseisvusaja parima tulemuse. Meie „Uus algus!“, tugev peaministri kandidaat esimehe Sven Mikseri näol, paljude heade kandidaatide ja aktiivsete liikmete töö üle Eesti ning väga aktiivne kampaania ületasid meie ootusi - Riigikogu Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioonis alustas tööd 19 saadikut. Selline tulemus andis võimaluse esindada erakonda taaskord kõigis Riigikogu komisjonides ning peaaegu kõigil maakondadel on nõ oma saadik. Võrreldes eelmise fraktsiooniga on ka naiste hulk neli korda suurem, moodustades 25% fraktsiooni liikmetest.

Populaarsuselt teine erakond Eestis

Peale valimisi jätkus erakonna toetusprotsendi kasv ja täna toetab sotsiaaldemokraate juba iga neljas valija. Tulevase peaministri erakonnana võtsime eesmärgiks olla opositsiooni juhtiv jõud ning selle oleme ka saavutanud. Lisaks märkimisväärsele toetusle eestlaste seas, kasvas ka meie populaarsus venekeelses valijaskonnas. Aasta lõpuks sai SDEst oluline alternatiiv Keskerakonnale venekeelse valijaskonna hulgas ning tugev konkurent Reformierakonnale.

Suurem tähelepanud muukeelsetele

Meie erakond tegi aasta lõpus ka üleskutse muukeelsetele kogukondadele koostöö tihendamiseks kuna Eesti riigi edasikestmiseks on vaja kõigi kodanike aktiivset osalust riigi ja ühiskonna arendamisel. Täna on saanud sellest ettepanekust konkreetsed läbirääkimised Vene Erakonnaga Eestis

ning võimalus ühinemiseks. Seda algatust on kiitnud paljud ühiskonnateadlased.

Aktiivne töö seadusloomes

Meie saadikute initsiatiiv seaduseelnõude, arupärimiste ja küsimuste esitamisel on olnud märkimisväärne. Jõuline on olnud töö nii lastetoetuste ja perekindlustunde suurendamisel kui ka omavalitsuste suutlikkuse tagamisel. SDE ettepanek Vabariigi Valitsusele, töötada välja tegevuskava vähendamaks meeste ja naiste palgalõhet, on Riigikogus kinnitatud.

Parlamentaarssesse debatti oleme aga toonud täiesti uue aruteluvormi patsiendiseaduse menetlemisel, kus enne eelnõu esitamist Riigikogule arutame eelnõud kõigi asjast huvitatud osapooltega. Järgmise aasta riigieelarvele tegime muudatusettepanekud, millega tõestasime, et riigil on ka teistsugused valikud – olla näoga inimeste poole. Lisaks oleme võtnud oluliseks prioriteediks energeetika valdkonna, milles toimus aasta lõpus ka SDE fraktsiooni eestvedamisel riiklikult tähtsa küsimuse arutelu Riigikogu saalis.

Ühiskondlikult tunnustatud liikmed

Paljud meie liikmed on saanud ühiskondliku kõrge tunnustuse osaliseks. Aasta alguses valis Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liit Liia Hänni aasta missiooniinimeseks, tunnustades teda e-demokraatia edendamisel nii Eestis kui ka väljaspool. Endine SDE Riigikogu liige Hannes Rumm valiti juhtima Euroopa Komisjoni Eesti esindust. Aasta lõpus pälvis Aadu Luukase missioonipreemia Marju Lauristin.

Erakonna kasv pea tuhande liikme võrra

Augustis ja septembris liikmekampaania raames olime oma telgiga väljas 49 kohas ning meiega liitus ligi 800 uut liiget. Telgituuri osales üle Eesti 200 sotsiaaldemokraati, tänu kellele saime lisaks liikmeskonnale võimaluse tutvustada meie ideid ja

seisukohti, hulganisti tagasisidet Eesti inimestelt ning mõtteid edasiseks tööks.

Organisatsiooni võrgustik tugevneb üle Eesti

Lisaks liikmeskonna kasvule oli eesmärgiks tugevdada sellel aastal ka meie piirkondlikku võrgustikku. 2011. aastal tuli juurde osakondi paljudes maakondades ning lisaks ka kogunud omavalitsusjuhte: linnapea Kalev Härk Valgas, linnapea Jaan Aiaots Põltsamaal, Kõues vallavanem Ott Valdma, Vihulas vallavanem Raivo Uukkivi jne. Oma jõudu ja aktiivsust osakondades nägime ka novembris Otepääl toimunud osakonnajuhitide koolitusel, millest võttis osa üle 60 erineva SDE osakonnajuhit üle Eesti.

Avatus ja tihedam kontakt inimestega

Ohtvalt jõudu ja initsiatiivi on jätkunud ka väljapoole. Oleme korraldanud mitmeid avalikkusele suunatud ümarlaudu ja konverentse, sh detsembris toimunud öökonverents „Tark ühiskond maksab?“, kus olid oma arvamust avaldamas ka Arengufondi juht Ott Pärna, pankur Rain Lõhmus ning professor Rainer Kattel.

Rahvaga rääkiva erakonnana väisasid meie saadikud paljusid Eestimaa paiku - aastaga tegi fraktsioon üheksa kahepäevast maakonnaviisi, kohtudes kohaliku elu eestvedajate, ettevõtjate, põllumeeste, õpetajate ja omavalitsusjuhtidega. Külastuste raames koguti mõtteid nii konkreetsete maakondade arenguks kui ka üle-eestiliste probleemide lahendamiseks. Paljudest piirkondadest algatatud ideedest on saanud parandusettepanekud seaduseelnõudes. Poliitika väljatöötamiseks oleme taaskäivitanud erakonna volikogu juurde kuuluvad komisjonid, milles lööb kaasa üle poole tuhande liikme.

Vallutamas sotsiaalse meediat

Kaasaegse erakonnana oleme panustanud internetipõhiste suhtlusvõimaluste arendamisesse. Aasta alguses uue vaimuse saanud koduleheküljel uueneb pidevalt ja annab võimaluse operatiivselt kursis olla erakonna tegevusega nii eesti, vene kui ka inglise keeles. Järjest kasvava tähtsusega sotsiaalmeedias oleme aktiivselt esindatud nii Twitter'is kui Facebook'is, millest on saanud olulised kommunikatsioonikanalid, kus jälgijate hulk on võrreldes aasta algusega neljakor-

distunud ning kus meie postitusi on aasta jooksul loetud rohkem kui poolel miljonil korral.

Sõsarorganisatsioonide tegevus tugevneb

Lisaks erakonna võrgustiku laiendamisele ning piirkondade tugevdamisele, on meie ühendused – noorsotsid, vanemad sotsiaaldemokraadid ning naisühendus Kadri – tugevdanud oma üle-eestilist katvust ning olnud abiks erakonna ettevõtmistele ning eesmärkide elluviimisele.

Meie endine esimees jätkab Vabariigi Presidendina

Augustis toimunud presidendi valimised olid edukad - erakonna endine esimees Toomas Hendrik Ilves jätkab Eesti Vabariigi Presidendina.

Loodame, et juba lähiaastatel saab president Ilves teha just sotsiaaldemokraadile valitsuse moodustamise ettepaneku.

Kontakt muu maailmaga

Sotside positsioon on tugevemas kogu Euroopas. Kogemuste, kontaktide ja toetuse hankimiseks oleme aktiveerinud erakonna rahvusvahelisi suhteid uue välissekretäri Jevgeni Ossinovski eestvedamisel. Marianne Mikko aga esindab PES Women'i juhatuses Brüsselis meie regiooni - kolme Balti riiki ja Soomet.

Tugev meeskond

Erakonnas töötavad inimesed on organisatsiooni oluline ressurss, kellest sõltub igapäevane hea käekäik ning sujuv toimimine. Professionaalne töötajaskond on tulevase peaministri erakonna üheks oluliseks eelduseks ning oleme aasta jooksul kõvasti pingutanud, et muuta igapäevaselt erakonnale töötavate inimeste tegevust eesmärgistatuks ja tõhusamaks. Erakonna uue tegevuskava väljatöötamine ning muudatused töökorralduses on aidanud kaasa paremale infovahetusele ning kogu organisatsiooni selgemale toimimisele.

Oleme tõestanud, et erakond areneb jõudsalt ning kindlameelselt ka valimiste vahelisel perioodil. Oleme saanud Eesti inimestelt märkimisväärse toetuse ning meie võimalus vastutada hoolivama ning sotsiaaldemokraatlikuma Eesti eest peaministri erakonnana on täna suurem kui kunagi varem. Jõudu meile kõigile selleni jõudmisel!

Eesti sotsiaaldemokraatia ema Marju Lauristin pälvis Aadu Luukase missioonipreemia

SDE aseesimees Urve Palo ja Arengufondi juht Ott Pärna öökonverentsil ühiskonnateemadel arutlemas.

Esimees Sven Mikseri eestvedamisel said sotsid enneolematu tulemuse Riigikogu valimistel.

Liikmekampaaniasse andis oma panuse ka SDE aseesimees Karel Rüütli.

Sotsiaaldemokraatide endine esimees president Toomas Hendrik Ilves vestlemas praeguse esimehe Sven Mikseriga.

Röömsameelsetest töötajatest sõltub erakonna igapäevatoos palju.

JÕGEVAMAA

Sotsiaaldemokraat tutvustab igas lehes ühte SDE piirkonda. Tähestikust lähtudes toob seekordne number lugejateni **Jõgevamaa** piirkonna tegemised ja plaanid. Järgmisel leheküljel olev intervjuu tutvustab ühte maaelu armastavat linnapead.

Liikmete aktiivsus hoiab erakonda tegusa ja erksana

Jõgevamaa piirkonna elust ja olust rääkisid Sotsiaaldemokraadile alates möödunud aasta aprillist piirkonda juhtiv **Mati Kepp** ja juhatuse liige **Anne-Ly Völili**.

Vasakult: Kristina Ruder, Jaan Õunapuu, Anne-Ly Völili, Sven Mikser, Jüri Morozov, Jana Morozov, Priit Lomp, Anne Aleksejev ja Katrin Kare.

Jõgeva maakonna näol on tegemist põllumajandusliku piirkonnaga ja just sellest eripärast on tingitud ka piirkonna võlud ja valud. "Põllumajandus ei ole valdkond, kus teenitakse suurt kasumit, vaid vastupidi. Põllumees näeb varahommikust hilisõhtuni vaeva, et leib lauale saada," leiab Anne-Ly, et just põllumehed on need, kellega Jõgevamaa saab uhkustada. Samas toob ta välja, et just seetõttu luuakse maakonnas ka vähe uusi töökohti.

Elanikkonna vananemine ja noorte ning aktiivsemate kaugemale või lausa välismaale tööleminek on peamised murekohad ka Mati Kepi sõnul. "Noored suunduvad pigem linna, elanikkond on vananev ja järelkasvu napib," täpsustab Anne-Ly.

Maakohtade tüüpiliselt on ka Jõgevamaal hulgaliselt hajasustust ning pikad vahemaad. Ühistranspordist on saanud üks maakonna valupunkte. Halb bussiliiklus lõikab paljud majapidamised tiheasustusest, võttes võimaluse osaleda ühiskonna valupunktide aruteludel.

Seetõttu püüavadki Jõgevamaa sotsid leida lahendusi tööpuudusele ja ühistranspordikorraldusele. Suurt rõhku panakse ka haridustemaatikale, eriti alusharidusele.

Viimastel kohalikel valimistel õnnestus SDE arvamussliidreid kohalikule elanikkonnale lähemale tuua ja see tekitas maainimestes tunde, et tõesti nendest hoolitakse ja nendega arvestatakse. Sotside toetusprotsent Jõgevamaal on aasta aastalt tasapisi aga järjekindlalt tõusnud. Viimastel valimistel kogus SDE ringkonnas 17.6% häältest ja sai ühe koha Riigikogus.

Jõgevamaa piirkond

Liikmeid: 200

Osakondi: 6

Sotsid Jõgevamaa omavalitsustes:

Mustvee linn

Mati Kepp,
volikogu liige

Palamuse vald

Urmus Paju,
volikogu liige

Kalev Laanesoo,
volikogu liige

Tiina Laanesoo,
volikogu komisjoni liige

Saare Vald

Jüri Morozov,
vallavanem

Aivar Kütt,
volikogu esimees

Maarika Kits,
volikogu liige

Kalju London,
volikogu liige

Mati Miil,
volikogu liige

Põltsamaa linn

Jaan Aiaots,
linnapea

Tabivere vald

Aare Aunap,
vallavanem

Esindus Riigikogus:

Jõgeva- ja Tartumaa
ringkonnast on Riigikokku
valitud **Jaan Õunapuu**

Selle kenaks jätkuks kujunes ka maikuus toimunud sotside Riigikogu fraktsiooni visiit Jõgevamaale. Toona külastati kahe päeva jooksul ligi 30 kohta ning tagasiside oli väga positiivne. Erinevad kohtumised ettevõtjate, haridus-, kultuuri- ja sotsiaaltöötajatega andsid kinnitust, et ollakse õigel teel.

Sügisese värbamiskampaania käigus liitus Jõgeva linnas sotsidega 14 inimest. "Kasvu-ruumi on sotsidel Jõgevamaal veel kindlasti. Seda eriti linnade osas, sest hetkel on katmata Jõgeva ja Mustvee linn. Samuti tuleb suurendada noortevolikogude tööd," lisab Anne-Ly.

Nii ongi Jõgevamaa piirkonna eesmärgiks ja sooviks saada koalitsiooni igas omavalitsuses. "Nii jõuab meie valija hääl ning arvamus ka tegudesse. Olukord ei saa muutuda seni kuni rahvas seda ise ei soovi," kinnitab Anne-Ly.

Seatud eesmärkide täitmiseks käib ka tihe töö ning ettevalmistused järgmisteks kohalikeks valimisteks juba tasapisi toimuvad. Viimaste aastatega on tehtud tõsisemat tööd osakondade loomisel ning olemasolevate osakondade käima lükkamisel. Loodud on ka noorte volikogud.

Piirkonna juhtkonna erilised kiidusõnad lähevad Palamuse, Pala ja Pajusi osakondadele. Kahjuks pole ka saladus, et mõni osakond vajab uut ja aktiivsemat juhti.

Samuti on seni pigem passiivne liikmeskond alates viimastest kohalikest valimistest aktiveerunud. Siis tekkisid Anne-Ly sõnul mitmesse omavalitsusse tugevad toetajaliikmed kohalike aktivistide näol.

Novembris astus erakonda ka Põltsamaa linnapea Jaan Aiaots, kes valiti detsembris Põltsamaa osakonna juhiks. "Nüüd tuleb koostöös Jüri Morozovi ja Jaaniga Põltsamaa osakond tööle saada," on piirkonna esimees Matil suured lootused.

Piirkonna igapäevaelul hoiavad kätt pulsil juhtkonna liik-

med, kes kohtuvad regulaarselt. Järgmiseks suuremaks ürituseks on jaanuaris toimuv piirkonna üldkogu.

Piirkonna töös saavad kaasa lüüa kõik soovijad. "Liikmete aktiivsus hoiab erakonda tegusa ja erksana. Iga mõte on väärt ja kahju, kui see ei jõua mõtlejast kaugemale. Tuleb tahta ja mõ-

telda suurelt. Uskuda endasse. Olla positiivne ja minna edasi," julgustab Anne-Ly liikmeid piirkonnatöös aktiivsemalt kaasa lööma.

Triin Toome
Sotsiaaldemokraadi
peatoimetaja

Võtmeks on töökohtade loomine

Mis sind Jõgevamaaga seob?

2002. aastal sain Tabivere valla-volikogu esimeheks. Seda ametit pidasin seitse aastat. 2006. aastal ostime sõbraga Kaiaveres lagunenud vutifarmi kompleksi, ehitasime üle kolme aasta ja avasime 2010. Naljatlades võib öelda, et Vudila on kahe pereisa tagasihoidlike võimalustega lapsepõlve unistuste realiseerimine paarkümmend aastat hiljem. Esi-mesel suvehooajal külastas meid juba üle 20 000 inimese. Järgmisel hooajal avame veepargi esimese etapi ja nii ta läheb.

Kui raske oli nõ põllupeale ettevõtlust luua?

Eks iga ettevõtmisega alustamine on raske. Vudila näol oli algusest peale selge, et kui tahta teha sellisesse väikesesse kohta suurt asja, siis peab see olema nii atraktiivne, et sinna sõidetaks kokku üle Eesti ja ka väljastpoolt. Kuigi meid peeti algul ikka päris segasteks, kui laudavaremetel sai räägitud liumägedest ja basseinidest ning 100-kohalisest söögikohast, siis täna olen veendunud, et väiksemate plaanide korral oleksime täna juba kähvli.

Räägi Jõgeva maakonna eripärast.

Kindlasti on Jõgevamaa mingis mõttes keeruline maakond, kus ühes otsas on Põltsamaa ja teises Peipsi-äärne Mustvee ning vahele jääb justkui maakonnakeskus Jõgeva. Samas on suure osa maakonna inimeste jaoks selgeks tõmbekeskuseks siiski Tartu. See kindlasti on üheks põhjuseks, miks on maakonna tervikliku arenguga tegelemine ikka päris paras pähele.

Mida ette võtta sellega, et noored Jõgevamaalt lahkuvad?

See on laiem teema ja kindlasti mitte ainult Jõgevamaa probleem. Võime teha palju häid asju sotsiaalvaldkonnas ja parema elukeskkonna tagamiseks, kuid inimestele on siiski esmajärjekorras vaja tööd ja leiba. Töökohtade loomine on kindlasti väljakutse kõigile ja olen veendunud, et regionaalsete töökohtade loomisse on vaja riigil panustada ka läbi erinevate maksusoodustuste. Teine asi on rahvusliku kapitali toetamine. Kui ikka kohalik ettevõtja loob töökohtad oma kodukohta, siis teeb ta kõik selleks, et ka raskel ajal tema ettevõtmine ja seeläbi ka

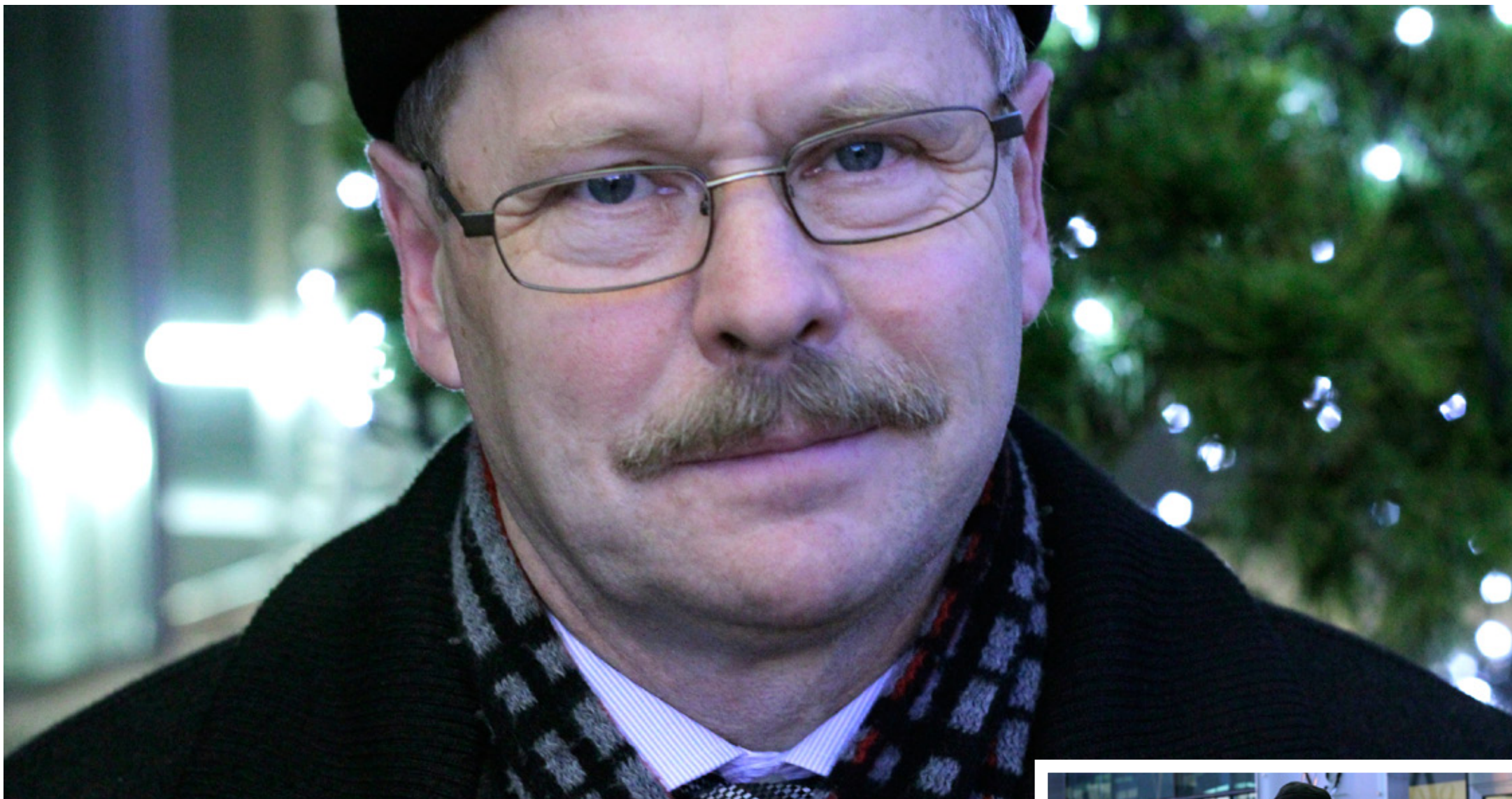
töökohad säiliks. Kusagilt väljaspoolt tulnud ettevõtjale on esmatähtis väljavõetav kasum ning kui tootmine mõnes teises riigis on kasulikum kui siin, siis on see ettevõtmine siitkandist ka läinud. Usun, et sotsiaaldemokraatidel on selles vallas võimalik päris palju ära teha, et tugida sotsiaalselt mõtlemaid kohalikke ettevõtjaid.

Miks jõgevamaalane peaks just sotse usaldama?

Mitmed Jõgevamaa sotsid on olnud väga head eeskujud ise oma tegusid tehes ja asju ajades. Kindlasti ei suuda ma kõiki häid inimesi üles lugeda, aga toon välja Saare vallavanem Jüri Morozovi, kes on üks pikajalisemaid omavalitsujuhte Jõgevamaal ning on suutnud tänu oma visadusele väga edukalt viia elu mitmeid suuri projekte ja seda väga erinevatel aegadel.

Täna on SDEs veelgi rohkem maaeluga seotud inimesi ning ma siiralt usun, et just sotsid on täna need, kes suudavad Eestit viia regionaalselt ja sotsiaalselt taskaalukama riigi suunas.

Sotsiaaldemokraadi küsimustele vastas saarlasest jõgevamaalane, Riigikogu liige **Kajar Lember**.

Linnapea, kes elab maaelu

Intervjuu ajal heliseb pidevalt telefon ja koputuste sageduse järgi võib arvata, et Põltsamaa linnapea **Jaan Aiaotsa** kabineti uksel on vist küll juba lohk sees. Kõrvaltvaatajale jääb mulje, et lisaks linnaelu korraldamisele on linnapea justkui pealik, kelle käest tullakse nõu ja arvamust küsima.

"Kodanikega suhtlemine on tänuväärne asi," selgitab Jaan. Linnapea ameti igapäevast moodustabki suure osa inimestega suhtlemine. Talle see meeldib, sest aitab asju erinevate vaatenurkadest alt näha.

Kuigi tema ema on pärit Põltsamaalt, veetis Jaan oma lapsepõlve hoopiski isa kodumaakonnas Raplamaal, unistades ehita- ja või meremehe ametist. Tagasi Põltsamaale sattus Jaan peale kõrgkooli lõpetamist, kui ta Adaverre tööle suunati.

Oma praeguse kodukandi juures armastab linnapea kõige rohkem keskkonda ja loodust. Teda huvitab metsatöö, mida ta ka aegajalt teeb. "Pingelistel aegadel aitab akusid laadida kodus majapidamises nokitsemine," selgitab Jaan, kes kunagi on ka talu pidanud, aga nüüd niisama maaelu elab.

Kõvaks spordimeheks Jaan end ei pea. Hoolimata viimasest väitest väntas ta suvel jalgrattaga kodust pealinna ehk 130 kilomeetrit, seda enda proovilepanekuks. Kui lumi maas, käib linnapea ka suusatamas.

Töö iseloomu tõttu ei möödu Jaani ükski päev uudiseid jälgimata, vabal hetkel meeldib talle lugeda sõjaajaloolisi raamatuid ja elulugusid. Elus pole teda siiski inspireerinud kirjandus, vaid hoopis oma pere ja kodu.

Hoolimata kodulembusest on Jaan leidnud aega ka reisimiseks. Külastatud riikidest lemmikut ei ole vaja kaugelt otsida. "Mulle on väga hea mulje jätanud Soome, eriti sealne riigi ja kohalike omavalitsuste korraldus," nendib Jaan, et sealt oleks Eestil nii mõndagi eeskujuks võtta. Samas ei saa ta mainimata jätta, et soomlaste toimiva elukorralduse taga on ka tohutu töö. "Kõike pole vaja järgi teha, aga õppida on väga palju," täpsustab ta. Lisaks meeldib Jaanile Soomes valitsev õhk- ja sealsete inimeste suhtlusstiil.

Tema unistuste reis toimuks aga Kanadasse. "Eestis on Kanadast vähe räägitud, aga inimeste ja looduse vahelised suhted tunduvad seal hästi paigas olevat," kiidab Jaan ning lisab, et ka riiklik korraldus ja elamisvõima-

Jaan Aiaots

Elukoht	Põltsamaa vald Kalme küla
Töö	Põltsamaa Linnavalitsus, linnapea
Haridus	kõrgem, Eesti Põllumajandus Akadeemia, agronoom
Pere	abielus, tütar ja 3 poega, 2 lapselast
Hobid	tervisesport, metsatöö, sildade pildistamine

Foto: Jaan Aiaots

Põltsamaa Parvei silla ehitamine aastal 2006.

Jaan soovitab: miks minna Põltsamaale?

- Põltsamaa linn uhkus on ordulinnus, mida kutsutakse ka Põltsamaa lossiks.
- Põltsamaa on veinipealinn, ainuke linn Eestis, kus toodetakse veini. Juba aastaid tagasi avati ka veinikelder veinide degusteerimiseks.
- Linnas tegutsevad nii käsitöömeistrid, kunstnikud, kui muuseum.
- Taastatud lutherikirikus on Viljandi Jaani kiriku orel ning tänu juba 50ndatel sisseehitatud keskküttesüsteemile on kirik soe.
- Põltsamaa on väikelinn, kus selgelt eristuvad Eesti elu ajastud, justkui läbilõige Eestist.

lused tunduvad väljapoolt vaadates head.

Tegelikult tundubki Jaan inimesena, kellele meeldib asju vaadelda ja nendes süsteemi otsida. Lihtsalt huvi pärast pildistab ta sildu. "Mulle meeldib vaadata, kuidas need ehitatud on, nii disain kui konstruktsioon," arutleb Jaan, kuidas niivõrd erinevatel viisidel on võimalik ühte vajadust lahendada. Tema eralisteks lemmikuteks on Eestis asuvad ripp sillad, millest vähemalt 40 on ta ka pildi peale saanud. "Kõik hästi omanäolised ja erineva käekirjaga, aga täidavad sama funktsiooni. Sild on ühendaja," analüüsib Jaan.

Ühendamine on teema, mis üleväl ka Jõgevamaa kontekstis. Sest Jaani arvates oleks just paindlikum ja parem ühistranspordikorraldus maakonnas hädavajalik. "Valitsuse eesmärk on muuta riik ja omavalitsused üliefektiivseteks. See maksab kätte," ei pea Jaan õigeks. "Eestis on hea elada ja võimalik ka töötada," leiab linnapea, kellele teeb muret järsk suur linnastumine. "See on muudetav ja sellega tuleb tõsiselt tegeleda," on tema signaal valitsusele.

Küsimus, kui sa saaksid midagi Eesti elus nüüd ja kohe muuta, siis mis see oleks, ei pane linnapea fantaasiat lendama. Ta jääb kahe jalaga maa peale ja arvab hoopis, et kohe ei tohiks midagi muutma hakata, enne

peaks ikka korralikult planeerima. "Peaks muutma maksusüsteemi, ei tohiks koondada ametkondi, tööd peaks jätkuma ka väiksematesse kohtadesse," on tema suurimad soovid.

Kuna Põltsamaa linn on tõmbekeskus, siis ääremaastumine seal probleemiks pole. "Peereeluks on kõik elementaarne olemas: lasteaed, gümnaasium, muusika-, spordi- ja kunstikool, ning noorte- ja kultuurikeskuse ringid," loetleb linnapea uhkelt ning peab väga oluliseks, et Põltsamaa on turvaline linn. Kuna kohapeal tegutsevad mitmed suured ettevõtted, pole ka tööpudust karta.

Hoolimata sellest on inimeste väljavool murettekitavalt suur. Lisaks Tallinnale ja Tartule minnakse ka otse välismaale. "Vabalt liikumises pole midagi halba, aga liiga massiliseks on muutunud see väljavool," leiab linnapea ning usub, et põhjuseks see, et Eestis pole võimalik teatud elustandardit hoida.

"Me peaks tõsiselt mõtlema sellele, miks ei suudeta ära kasutada inimeste oskusi ja tööjõudu. Peaksime arutlema lisaväärtuse üle Eestis. Kuidas seda juurde saada, et pidurdada väljarännet? Kõiki riske ei tohiks panna üksikisikule," on Jaan Aiaotsa kindel seisukoht.

Alice Susi ja Triin Toome

Noorsotsid panid kokku 2019. aasta valitsust

Maris Sild
Noorsotside peasekretär

Detsembri alguses toimunud Teeviidal olid ka noorsotsid oma boksiga esindatud. Sellel aastal küll hoopis teistmoodi – nimelt otsisime noortemessilt liikmeid 2019. aasta valitsusse.

Üha tihedamini kuuleme meie noorte suust, et 2015. aastal moodustavad just sotsiaaldemokraadid valitsuse ja peaministriks saab Sven Mikser. Seetõttu otsustasime sellel aastal Teeviidal, kus tuhanded noored otsivad endale kooli või kohta, kus end teostada, otsida just tulevase valitsuse liikmeid. Kuna 2015. aastal istub peaministri toolile Sven ja noored peavad enne ministriks saamist veel kogemusi ja haridust omandama, otsisime ministreid just ülejäärmisse valitsusse. Noored said võimaluse proovida ministrite toole ja end sellel ametikohal pildile jäädvustada.

Eesti vajab vahetust

Suurem osa noori, keda "valitsust vahetama" kutsusime, leidsid, et Eesti vajab tõesti uut peaministrit ja sellega ka värsket hingamist. Paljud noored arvasid, et Eesti ei liigu selles suunas, kus igal inimesel on turvaline olla, vaid üha enam meelitavad teised riigid, kus valitseb heaoluühiskond. Ilmselt pani võimalus istuda korra peami-

nistritoolil meid kõiki mõtlema, kuidas meie seda riiki õiges suunas juhiksime.

Noorsotsidesse on astunud viimase kuue kuu jooksul ligi 400 uut liiget. See on rohkem kui mitmel eelneval aastal kokku. Nende seas on suurel hulgal noorte osaluskogude liikmeid, õpilasiesindajaid ja teisi aktiivseid noori üle kogu Eesti. Üha tihedamini on just Noored Sotsiaaldemokraadid ühiskondlikult aktiivse noore esimene eelistus.

Viimaste kuude jooksul on loodud või taaskäivitatud noorsotside klubisid üle Eesti. Uue hingamise ja aktiivsed juhid on endale saanud Valga, Rakvere, Järva- ja Saaremaa. Pärus uus klubi on loodud Raplasse. Kaugel pole enam ka Jõgeva- ja Läänemaa klubide loomine, lisaks sellele mitmed väiksemad klubid. Võime julgelt öelda, et varsti on kogu Eesti meie aktiivselt tegutsevate klubidega kaetud. Lisaks kohalikele organisatsioonide loomisele, oleme nende juhte ka välja koolitanud, et tagada järjepidev ja teadlik tegutsemise.

Üheks oluliseks versta-postiks saavad meile kindlasti kohalike omavalitsuste valimised.

Peaministri kohal noorsotside president Lauri Läänemets, rahandusministri kohal majanduspoliitikavaldkonna juht Reili Rand ning haridus- ja teadusministri kohal peasekretär Maris Sild.

Meie seas on mitmeid noori, kes juba praegu, kui valimiste ni on veel ligi kaks aastat, on avaldanud soovi kandideerida kohalikkude volikokku. Selleks, et meie kandidaadid oleksid pädevad ja teadlikud, peame oluliseks ka neile igakülgse toe ja teadmiste pakkumist. Seetõttu oleme välja töötamas ka koolitusplaani just neile noortele, kes soovivad valimistel kandideerida. Üha vananevas ühiskonnas ei tasu noori kandidaatide kindlasti karta, vaid neid vajadusel hoopis teadmistega toetada.

Lisaks organisatsiooni ehitamisele, oleme oma eesmärgiks võtnud ka sisuliste teemadega tegelemise. Erilise tähelepanu all hoiame haridusküsimusi, sest just need puudutavad

meie liikmeid kõige enam. Olgu siis tegu õpilase, üliõpilase või juba tööturule suundunud noorega. Samuti paneme 2012. aastal rõhku majanduspoliitikale, mis on hästi toimiva riigi üks aluseid. Peame oluliseks muuta Eesti heaoluriigiks, kus esimesele kohale on seatud inimene.

Esimene eelistus

Oma 2011. aasta üheks suurimaks saavutuseks võime pidada lasteaedade kampaania "Aita lapsel olla loov" läbiviimist, millesse oli kaasatud ligi 200 vabatahtlikku üle terve Eesti. Tänu sellele kampaaniale juhtisime tähelepanu niivõrd olulisele probleemile, nagu seda on alushariduse alara-

hastatus ja saime vabatahtlike abiga ka ise midagi ära teha.

Praeguseks on suurele hulga lasteaedade kogutud loovtegevuse vahendid ka kätte toimetatud. Kampaaniaga tulid kaasa nii eraisikud, teised kodanikuühendused kui ka äriettevõtted.

Üheks oma oluliseks eesmärgiks peame noorsotside juhatusega seda, et oleme esimene eelistus aktiivsele ja teadlikule noorele. Selleks peame üha enam tegelema ka sisuteemadega ja pakkuma noortele võimalust ennast teostada ja harida. Just meie seast kasvavad välja järgmised Riigikogu liikmed, ministrid, ettevõtete juhid, õpetajad ja teised, kes kujundavad meie tulevikku. Seetõttu on oluline, et meie noorest kujuneksid täisväärtuslikud kodanikud.

“Just meie seast kasvavad välja järgmised Riigikogu liikmed, ministrid, ettevõtete juhid, õpetajad ja teised, kes kujundavad meie tulevikku.”

Reet Laja
Naiskogu Kadri president

Naised tegutsemas!

Naiskogu Kadri liikmed valisid viimase aastat läbiva „Naised, mehed ja majandus“ teemalise seminariga kohaks Tartu Ahhaa keskuse, et vaimu ikka loovana hoida ja uuendustega kursis olla. Seminar toimus kodanikupäeval, 26. novembril.

Teemad olid kodanikupäevale sobivad ja päris praktilist laadi. Võlanõustamise töötoas jagasid naiskogu liikmed ja vastava ala spetsialistid Astrid Ojasoon ja Ülle Schmidt õpetust, kuidas võlgadesse mitte sattuda.

„Kui juba probleemid võlgadega on, siis tuleb julgustada inimest nendega tegelema. Tasuta võlanõustamise teenust saab üle Eesti,“ selgitas Ülle Schmidt oma ettekandes. Tema poolt algatatud tasuta võlanõustamise infotelefoni numbri kirjutasid kõik naised igaks juhuks üles. Mine tea, millal oma lähikonnas, naabritel või töökaaslastel seda infot vaja läheb. Schmidt sõnul on Soomes kiirraenu teenus oluliselt rohkem reguleeritud ja kiirraenu keelustamise eelnõu parlamendis arutlusel.

Edasi tutvustas Riigikogu liige Heljo Pikhof sotsiaaldemokraatide ettepanekuid 2012. aasta riigieelarvesse. Naised toetasid neid ettepanekuid ja olid väga rahul selgitustega katteallikate kohta. Leiti, et meie Riigikogu fraktsiooni töö kvaliteet on iga aastaga tõusnud.

Naiskogu Kadri vaagis ka probleeme, mille ees seisavad tänases Eestis last üksi kasvatavad emad. Terava teemana tõu-

sis üles elatisraha kättesaamine kohusetundetutelt isadelt. Sel teemal koostati kohapeal ka pressiteade.

Seminaril peateemaks oli ettevõtlus. Sotsiaalne ettevõtlus on meile küllalt uus ettevõtluse vorm, mis annab aga võimaluse tegelda inimesele huvipakkuva tegevusega, loob töökohti ja aitab toime tulla.

Astrid Ojasoon andis ülevaate sotsiaalse ettevõtluse võimalustest laiemalt ja Gea Järvela rääkis oma kogemusest, kuidas naised on Luke mõisat arendanud. Kairi Talves Tartu Ülikoolist tutvustas naisettevõtluse võimalusi nii maal kui linnas ning andis soovitusi tegutsemiseks.

Mina selgitasin oma ettekandes, et üks võimalus naiste teadmisi ja kogemusi paremini kasutada on suund rohkem naisi valida ettevõtete nõukogudesse. Mitte ainult riigiettevõtete oma- desse. Kasu toovad naised ka teiste ettevõtete nõukogudes. Seda on näidanud Norra ja paljude Euroopa Liidu liikmesmaa-

de kogemus. Seminaripäev Tartus lõppes ajurünnakuga naiskogu järgmise aasta tegevusplaani koostamiseks.

On erinevaid võimalusi, kuidas olukorda leevendada. Kindlasti ei peaks keegi häbenema, et on kaotanud töö või on pere sissetulekud sedavõrd vähenenud, et ei suudeta toime tulla edukamal ajal võetud kohustuste täitmisega. Sellisesse olukorda sattumise eest ei ole meist enamus kaitstud.

Võlanõustaja poole tuleb pöörduda kohe, kui on saanud selgeks, et tähtjaks ei ole võimalik kohustusi täita. Võlanõustaja annab nõu, kuidas tekkinud olukorraga seaduslikult toime tulla. Peamine – ärge võtke uut laenu oma laenukohustuste täitmiseks, eluasemekulude maksmiseks või tarbimiseks. On erinevaid võimalusi ja meetmeid, kuidas olukorda leevendada ja rasked ajad üle elada. Pöörduge kohaliku omavalitsuse sotsiaalosakonna poole kontaktide saamiseks või otse võlanõustaja poole.

Miks on vaja võlanõustamist?

Keerulise majandusolukorra tõttu on paljudel meist vähendatud töötasu, paljud on kaotanud töö. Viimasel aastal on tarbijahinnaindeksit kõige rohkem mõjutanud eluasemele tehtavad kulutused. Seetõttu on tekkinud peredel probleemid laenu- ja liisingute tähtajaliste tagasimaksetega, samuti pere toimetuleku tagamisega. Mida sellises olukorras ette võtta?

On erinevaid võimalusi, kuidas olukorda leevendada. Kindlasti ei peaks keegi häbenema, et on kaotanud töö või on pere sissetulekud sedavõrd vähenenud, et ei suudeta toime tulla edukamal ajal võetud kohustuste täitmisega. Sellisesse olukorda sattumise eest ei ole meist enamus kaitstud.

Võlanõustaja poole tuleb pöörduda kohe, kui on saanud selgeks, et tähtjaks ei ole võimalik kohustusi täita. Võlanõustaja annab nõu, kuidas tekkinud olukorraga seaduslikult toime tulla. Peamine – ärge võtke uut laenu oma laenukohustuste täitmiseks, eluasemekulude maksmiseks või tarbimiseks. On erinevaid võimalusi ja meetmeid, kuidas olukorda leevendada ja rasked ajad üle elada. Pöörduge kohaliku omavalitsuse sotsiaalosakonna poole kontaktide saamiseks või otse võlanõustaja poole.

Astrid Ojasoon,
Eesti Võlanõustajate Liidu juhatuse liige

Tasuta võlanõustamise infotelefon: 58 001 471
www.volanoustajad.eu

Euroopa jõud on sotsiaaldemokraatia

Marianne Mikko
SDE aseesimees

2011. aasta on kui suur küsimärk, kuhu edasi, Euroopa Liit? Aastakümneid on Euroopa kõikide oma probleemide puhul maandunud pehmelt neljale käpale nagu kass, kes hoolimata turbulentsist tuleb ikka olukordadest välja. Ikka on hiiri ja piima, küll ikka kuidagi saab, kui näibki, et olukord on täbarast täbaram.

Sedapuhku peab tunnistama, et neli käppa ja soov pehmelt maanduda on olemas, aga pigem on hetkeseis Euroopas nagu oleks tegu koeraga kosmoses - kuhu käppa ka ei pistaks, ikka saab särtsu. Ma ei hakka arutlema teemal, kas vasakpoolsus on kass ja koer on parempoolsus või kõik hoopis vastupidi. Ent ma ei nõustu ühe kuulsa Hiina kommunistiga, kelle meelest pole üldse tähtsust, mis värvi on kass, peaasi, et ta hiiri püüab.

Kes keetis supi?

Seda võlakriisi suppi pole sotsiaaldemokraatia kaasa toonud. Objektiivselt võttes on kõige pingelisemad kohad just need riigid, kus vasakpoolsed peavad vastutama parempoolsete jama eest.

Kreeka pankrotti ei ole põhjustanud kindlasti mitte sot-

siaalse riigimudeli ehitamine, vaid vastutustundetu ja ebaaus poliitika, mida on esile tulnud nii sealsete konservatiivide kui sotside poolt.

Mis puudutab ka muid probleemaatilisi kohti, siis ikka seesama pilt. Leemekulbi liigutaja oli kas siis Berlusconi Itaalias 2001 kuni 2006 ja siis 2008 kuni 16. novembrini 2011. Või oli selleks Iirimaa 14 aastat valitsenud tsentristlik, tegelikkuses parempoolne partei Fianna Fail. Tõsi, Portugali puhul tuleb tunnista, da, Sokratese sotsialistide valitsus oli vasakpoolne. Ent erinevatel aegadel on olnud koalitsioonis ka parempoolsete sotsiaaldemokraatidega.

“ Objektiivselt võttes on kõige pingelisemad kohad just need riigid, kus vasakpoolsed peavad vastutama parempoolsete jama eest.

Optimismi põhjused

Mida kujutab lõppenud aasta Euroopa kaardil ehk kus on meie bastionid ja kus nende omad? Kui seda pilti silmi kissitades vaadata, siis palju on sinist. Euroopa Rahvapartei kasu-

tab enda logo puhul teatavasti sinist. Meie punane PES roos on selges vähemuses, aga olukord on kaugel pessimismist. Mis annab alust väita, et rohkem kui PES-pessimist, tuleks olla PES-optimist?

Vaadakem, mis juhtus sel sügisel Taani valimistel. Mitte lihtsalt, et sotsid võitsid, vaid Taani sai endale esimese naispeaministri. Hästi tehtud, Helle! Vaadake põhja, meie sõbrad Soome sotsid on pärast kevadisi valimisi valitsuses. Euro võlakriisi tingimistes on just sotside käes rahandusministri portfelli.

Kui me fookuseerime veel pilku, siis Norras on võim juba mõnda aega sotsiaaldemokraatide käes nagu ka Islandil. See-ga lühikokkuvõtte, konkurentsivõimelises Põhjas on lõviosas võim meie, sotsiaaldemokraatide käes. Tegelikult kõikjal, välja arvatud Rootsi Kuningriigis. Mõistagi ajutiselt.

Suurriigid muutustes

Aga tähtsam kui Põhjala, on see, kelle käes on võim Euroopa kahes suurriigis Prantsusmaal ja Saksamaal. Jääb oodata vaid neli kuud, et öelda „me tegime selle ära!“. Mõistagi pean silmas seda, et Sarkozy aeg lõpeb aprillis. On täiesti kindel, et uus president on meie poliitilise perekonna liige. Võib peaaegu veendunult väita, et Euroopa üheks olulisemaks poliitikuks saab Prantsuse sotsialistide endine peasekretär François Hollande.

François Hollande on prantsuse sotside kandidaat 2012. aasta presidentivalimistel. Teda peetakse praeguse presidendi Nicolas Sarkozy peamiseks rivaaliks.

Mis aga puudutab Saksa-maad, siis sealset sotsid tegid hiljuti väga hea valimistulemuse Berliinis ja on seal võimul. Merkeli koalitsioonipartner FDP ei saanud aga ühtegi kohta. Demokraatia loogika järgi julgen loota, et sakslased on aasta pärast toimuvateks üldvalmisteks tüdinenud nii Merkelist kui ka kristlikest-demokraatidest. Meie poliitilisel perekonnal ei lähe sugugi halvasti. Pigem võiks väita hoopis vastupidi. Seda, et SPD-l

läheb järgmisel aastal toimuvatel üldvalimistel hästi. Elame-näeme.

Sotsid tõusulainel

Kui aga tagasi tulla 2011. aasta jõujoonte juurde, siis jah, Hispaanias me kaotasime. Kreekas andsime võimu rahulikult ära. Samas Euroopa Liidu 28. liige Horvaatia demonstreeris veenvalt, et rahvas usaldas võimu sotsiaaldemokraatidele. Ja kui vaadata otse põhja ehk Balkanilt

tulla Baltikumi, siis eks Eesti Vabariigi üldvalimisedki näitasid seda, et sotsiaaldemokraadid on tõusulainel.

Kui Eesti peab end Põhjalaks, siis käitume nagu Põhjala riik. Nagu eespoolt lugeda, siis praktiliselt kõikjal Skandinaavias on võim meie poliitilise perekonna käes.

2011. aastal topeldasime end Riigikogus, et 2015 võtta positsioon sisse Stenbocki majas. Ja seda me tõesti teeme!

Vadim Belobrov
SDE juhatuse liige

3.-6. detsembrini toimus Saksamaa pealinnas suurejooneline Saksamaa Sotsiaaldemokraatliku Partei (SPD) konverents-üldkogu, mida tänu Friedrich Eberti Fondile õnnestus külastada ka minul ja meie erakonna sisekommunikatsiooni ja koolitustehniku Kerttu Sikkal. Ürituse põhisündmuseks oli 5. detsembril planeeritud SPD juhtivorganite valimine.

Üldkogu mastaabist aitab ettekujutust saada paar numbrit: kohale registreeris ennast ligi 7000 erakonna liiget, kes kõik loomulikult ei mahtunud istuma suurde Station-Berlin saali – istekohti oli umbes 5000. Dele-gaate oli üldkogule registreeritud peaaegu 500.

Erakonna uuestisünd

Kui veel paar aastat tagasi olid sotsid Saksamaal päris nukras seisus, siis viimasel ajal on erakond nagu uuesti sündinud:

Saksamaa sotsid valisid endale uue juhtkonna

Sigmar Gabriel esimehena ja Andrea Nahles peasekretärina näitasid SPD laevale õige suuna Saksamaa poliitilisel merel, ning see laev liigub nüüd kindlalt 2013. aasta valimiste suunas. Täielikku usaldust Gabrieli ja Nahlesi vastu näitasidki partei sisevalimised: kaks poliitikut said uuesti valituks oma positsioonidele ja mõlemad hämmastava valimistulemusega – üle 90% delegaatide häälest.

Üheks põhiküsimuseks oli võimalik kandidaat Saksamaa kantsleri kohale, kes võiks järgmistel valimistel pakkuda konkurentsi Angela Merkelile. Gabriel andis mõista, et erakonnas on olemas kolm kandidaati, kellest tehakse valik järgmise aasta keskel – Gabriel ise, Bundestagi SPD fraktsiooni esimees Frank-Walter Steinmeier ja endine rahandusminister Peer Steinbrück.

Üllatav tipphehk

Vastupidiselt ootustele ei kujunenud konverentsi tipphehkiks juhtkonna valimine, vaid saksa sotside veterani Helmut

“ Euro on tugevam kui dollar või saksa mark viimase 10 aasta jooksul.

Schmidt kõne. 92-aastane Schmidt, liidukantsler aastatel 1974-1982, on olnud Saksamaa Sotsiaaldemokraatliku Partei liige aastast 1946 ning selle aasta esinemine SPD üldkogul oli tema jaoks esimene viimase 13 aasta jooksul. Schmidt, kes vaatamata vanusele ei ole suitsetamisest loobunud, oli ka seekord üldkogul ainuke, kellel lubati saalis suitsetada.

Veteran hajutas jutte euro võimalikust kriisist, öeldes, et „euro on tugevam kui dollar või saksa mark viimase 10 aasta jooksul,“ et „mitu tuhat finantszonglööri ja paar reitinguagentuuri võtsid Euroopa pantvangiks ning globaliseerunud pankade lobby ei lase kehtestada finantsturul selgeid reegleid.“ Samas ütles Schmidt, et „Saksamaa katsed mängida poliitili-

se- ja majandusliidri rolli Euroopas ja panna terve kontinent rääkima saksa keeles, toob ainult kahju ja võimaliku isolatsiooni, Liitvabariik ei või kaotada kõiki oma sõpru.“

Publik aplodeeris Schmidtile püstiseistes mitu minutit järjest, järgmisel hommikul oli tema kõne tsiteeritud igas Saksamaa suuremas lehes, enamasti esikaanel.

Aasta 2011 on vajunud kaduvikku ja head teed tal minna! See oli vaieldamatult sotsiaaldemokraatiale Eestis hea aasta. Loodetavasti pani see aluse ka suuremateks muutusteks ühiskonnas, et saaksime lähitulevikus inimliku- ja tasakaalustatuma Eesti. Kõik need positiivsed arengud, mida viimasel aastal erakonnana oleme läbi teinud on loomulikult alguse saanud meie inimestest. Teis, head erakonna-kaaslased, on olnud tahe muutuda ja läbi selle muuta ka maailma. Olen teile kõigile selle usu ja hoolimise eest ääretult tänulik, sest see on ka mulle peasekretärina andnud võimaluse nautida oma tööd erakonnas. Kuid mis palju olulisem – te olete paljudele Eesti inimestele andnud lootuse, et inimest enam väärtustav, kaasaegsem ja hoolivam ühiskond on käeulatuses. Seepärast võtan endale siinkohal julguse öelda:

AITÄH!

- Meie 4872 liikmele ja toetajaliikmele kaasa löömise ja toetuse eest!
- 17 piirkonna- ja 85 osakonnajuhile, kes on enda kanda võtnud lisaks oma paljudele kohustustele isiklikus elus kõige raksema ja olulisema ülesande – ühendada meie liikmeid ning olla kõige otsesemaks ja lähemaks suhtlejaks inimestega.
- Meie kohalikele omavalitsusjuhtidele ja paljudele volikogu liikmetele, kes kohalikul tasandil tasakaalustatuma Eesti ja meie väärtuste eest seisavad.
- 125 kandidaadile ja nende meeskonna liikmetele, kes märtsikuistel Riigikogu valimistel ja nende eelnenud kuudel tehtud tööga aitasid kaasa meie läbi aegade parima tulemuse saavutamisele.
- 2493 noorele, kes moodustavad meie toimeka ja särasilmse noorteühenduse, kelle perspektiivikate tegemiste üle tunne- me uhkust ja rõõmu.
- 673 Naiskogu Kadri liikmele, kes läbi omapoolsete algatuste on meie erakonna tegevust muutnud avatumaks ning rikkalikumaks.
- 472 Ühenduse Vanemad Sotsiaaldemokraadid liikmele, kes on olnud meie ajalooline mälu ning südametunnistus ning oma väarikas vanuses lõõnud aktiivselt kaasa erakonna üritustel ja algatanud väga palju põnevaid kokkusaamisi ja mõtlevahetusi.
- Riigikogu SDE fraktsiooni 19 liikmele sisutiheda ja aktiivse tegevuse eest, mis on teinud meist opositsiooni juhtiva jõu.
- Euroopa Parlamendi saadikule Ivare Padarile ja tema meeskonnale, kes on meid EP põllumajanduspoliitika eestkõnelejaks viimas.
- Neile, kes ka läbi regulaarse liikmemaksu maksmise ja annetuste tegemise on andnud omapoolse rahalise panuse erakonna ja piirkondade arendamiseks ning uskunud, et SDE ajab õigel viisil Eestile vajalikku asja.
- Headele koostööpartneritele – meie tegemistele kaasa aitamise ja oma teadmiste jagamise eest, et Eestist saaks parem ja hoolivam koht meile kõigile.
- Meie erakonna ja fraktsiooni töötajatele erakonna liitmise, üha sujuvama töökorralduse ning alati abivalmi ja hooliva suhtumise eest oma töösse ja meie liikmetesse.
- Meie esimees Sven Mikserile, aseesimeestele, juhatusel, volikogule erakonna sirgeseljalise ja tulemusliku juhtimise eest.

Hoolivamat ja edukat uut aastat meile kõigile!

Indrek Saar
SDE peasekretär

Hoolivamat uut aastat!

Retsept

Jüri Morozovi värske salat

Jõuluajal kipume ikka toiduga liialdama, ahjupraed, verivorstid..., tuttav menüü. Lisame sinna päkapikkude toodud kommid ja piparkoogid ja soovimatud lisakilod ongi tekkinud. Füüsiliselt väheaktiivsemal ajal ja miks mitte ka regulaarselt võiks süüa midagi kergemat – kui mitte enne, siis pärast pühi.

Oma sõpradelt Andreselt ja Mairelt saadud retsepti järgi valmistatud tervislik salat on saanud meie pere üheks lemmikuks.

Värske salat

Koostis:

1 lillkapsas
2 pakki krabipulki
500 gr kodujuustu
0,5 l lahjat majoneesi
0,5 l ananassi konserv
värsket tilli

Valmistamine:

Kastke lillkapsas kolmeks minutiks tulusesse vette (mitte keeta), siis jahutage külmas vees ja tükeldage. Hakkige krabipulgad ja ananass, lisage kodujuust, majonees ja hakitud värske till. Segage salat ning maitsev ja tervislik toit ongi valmis.